

1. Europa w dobie rządów Napoleona

1. Rządy Napoleona Bonaparte we Francji

a) w 1799 r. Napoleon został Pierwszym konsulem i stanął na czele rządu

b) reformy Napoleona:

- reforma administracyjna – podzielił Francję na departamenty, powiaty i gminy, na czele których stali prefekci, podprefekci i merowie.
- utworzono nowoczesną policję na czele której stanął Joseph Fouché; zlikwidowano rozboje na drogach i zaprowadzono porządek,
- zniesiono wolność prasy i wprowadzono cenzurę,
- reforma skarbowa – utworzył Bank Francji i ustabilizował franka
- dbał o rozwój manufaktur i fabryk,
- organizował roboty publiczne dla biedoty dzięki czemu zlikwidował bezrobocie ,
- wprowadził książeczki pracy dla robotników i zakazał strajków
- zreformował prawo wprowadzając cztery nowe kodeksy, które regulowały prawo cywilne, handlowe i karne; Kodeks Napoleona 1804 r. :
 - znosił feudalny system stanowy,
 - gwarantował wolność osobistą, wolność wyznania i równość obywateli wobec prawa,
 - gwarancja nietykalności majątku prywatnego
 - wprowadził śluby cywilne

c) zawarł konkordat z Kościołem katolickim 1801 r.

- konkordat – porozumienie pomiędzy państwem świeckim a Państwem Kościelnym, które określało stosunki między władzą świecką a kościelną w państwie
- we Francji wprowadzono wolność kultu
- papież uznał konfiskatę majątków kościelnych z okresu rewolucji francuskiej
- biskupi mieli składać przysięgę na wierność rządowi, a księża otrzymywać pensję ze skarbu państwa

2. W 1804 r. Napoleon koronował się na cesarza Francuzów

a) Francja stała się monarchią dziedziczną

b) przywrócono tytuły szlacheckie

3. Wojny napoleońskie 1796 – 1813

a) Francja toczyła wojny od 1792 r. z państwami, które sprzeciwiały się zmianom wprowadzonym na drodze rewolucji i które chciały przywrócić we Francji ustrój monarchii absolutnej

b) koalicje antyfrancuskie

I koalicja 1793 1795	Anglia, Austria, Hiszpania, Portugalia, Prusy, Holandia, państwa włoskie „Trójprzymierze” – Anglia, Austria, Rosja
II koalicja 1798	Anglia, Austria, Rosja, Portugalia, Królestwo Neapolu, Turcja
III koalicja 1805	Anglia, Austria, Rosja, Królestwo Neapolu, Szwecja
IV koalicja 1806	Anglia, Austria, Królestwo Neapolu, Rosja, Prusy, Szwecja
V koalicja 1809	Anglia, Austria, Hiszpania, Portugalia
VI koalicja 1813	Anglia, Austria, Prusy, Rosja, Szwecja

c) wojny napoleońskie

Kampania włoska	1796 -1797	Była skierowana przeciwko Austrii i jej sojusznikom na Płw. Apenińskim. Napoleon zdobył północne Włochy. Utworzył tam Republikę Liguryjską i Cisalpińską.
Kampania egipska	1798 – 1799	Była skierowana przeciwko Anglii i II koalicji . Celem kampanii było opanowanie Egiptu i Bliskiego Wschodu by zagrozić Anglikom w Indiach . Napoleon zwyciężył w <u>bitwie pod piramidami</u> , niestety flota francuska została rozbita <u>pod Abukirem</u> . Napoleon opuścił swe wojska by przejąć władzę we Francji jako Pierwszy Konsul.
Druga kampania włoska	1800 – 1804	Celem było opanowanie Płw. Apenińskiego i pokonanie Austrii. Doszło do <u>bitew pod Marengo i Hohenlinden</u> . Francja odzyskała północne Włochy i zawarła <u>pokój z Austrią w Luneville (1801)</u> . Austria zrzekła się Belgii i terenów na lewym brzegu Renu, który stał się granicą między Francją a Rzeszą.
Kampania przeciwko III koalicji	1805	Celem było ostateczne pokonanie Austrii i Anglii (Napoleon planował desant na Wyspy Brytyjskie) . Bryt. admirał Horatio <u>Nelson rozbił flotę francuską pod Trafalgarem</u> . Napoleon pokonał władców Prus, Rosji i Austrii w <u>bitwie pod Austerlitz</u> . Skutkiem było uzyskanie licznych ziem kosztem Austrii, która utraciła hegemonię w Rzeszy. I Rzesza niemiecka przestała istnieć gdy cesarz zrzekł się swego tytułu.
Kampania przeciwko IV koalicji	1806 – 1807	Celem kampanii było pokonanie Prus i osłabienie Wielkiej Brytanii przez wprowadzenie w 1806 r. <u>blokady kontynentalnej</u> - całkowity zakaz handlu z Anglią wszystkim państwom uznającym zwierzchnictwo Francji. Napoleonowi udało się zająć całe Prusy i dojść aż do rzeki Niemen. Wojnę kończył pokój w Tylży z Rosją i z Prusami – Prusy utraciły na rzecz Francji ziemie na zachód od Łaby (powstało Królestwo Westfalii) oraz ziemie II i III zaboru pol., z których utworzono Księstwo Warszawskie.
Wojny przeciwko V koalicji	1808 – 1809	<u>Angielski korpus ekspedycyjny wylądował w Portugalii, a w Hiszpanii przeciwko Francuzom wybuchło powstanie</u> . Wojska V koalicji zaatakowały państwa sprzymierzone z Napoleonem: Bawarię, Wenecję i , Księstwo Warszawskie. Celem kampanii było pokonanie wojsk koalicji i przywrócenie stanu sprzed wojny. Napoleon stracił Portugalię jednak pokonał wojska austriackie pod <u>Wagram</u> . Wojska Księstwa Warszawskiego pokonały Austriaków pod <u>Raszynem</u> . Austria utraciła ziemie III zaboru pol. oraz ziemie nad Adriatykiem.
Kampania rosyjska	1812 – 1813	Celem było pokonanie Cesarstwa Rosyjskiego. Napoleon wkroczył do Rosji na czele Wielkiej Armii i skierował się na Moskwę. Wydano mu bitwę pod <u>Borodino</u> (nierozstrzygnięta), zajął opuszczoną Moskwę. Stosowano wobec niego <u>taktykę spalonej ziemi</u> . Jego armię pokonał głód i sroga zima. Odwrót z Moskwy zakończył się klęską nad <u>rzeką Berezyną</u> , rozpadem armii i ogólnoeuropejską wojną przeciwko Napoleonowi.
Kampania przeciwko VI koalicji	1813 – 1814	Celem było utrzymanie zdobytych uprzednio terenów, a w ostateczności obrona granic Francji . Kampanię rozstrzygnęła klęska Napoleona w „ <u>bitwie narodów</u> ” pod Lipskiem. <u>Napoleon abdykował w 1814 r. i został zesłany na Wyspę Elbę</u> .
100 dni Napoleona	1815	Celem Napoleona było odzyskanie władzy we Francji. Udało mu się to. Został pokonany przez wojska ang. – prus. w <u>bitwie pod Waterloo</u> . Abdykował i został zesłany na Wyspę św. Heleny.

